

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Οι σπουδαστές κλασικής μουσικής δυσκολεύονται να κατανοήσουν τη λογική της συνοδείας στο πιάνο όταν δεν πρόκειται για κλασικά έργα.

Η προσκόλληση στην παρτιτούρα που είναι αναγκαία ως ένα σημείο στην κλασική μουσική είναι μια συνήθεια που μπλοκάρει τον πιανίστα όταν καλείται να παίξει τραγούδια βασιζόμενος μόνο σε έναν απλό οδηγό (παρτιτούρα που δίνει μόνο μελωδία, συγχορδίες και ρυθμική αγωγή).

Το βιβλίο αυτό βοηθάει το μουσικό να κατανοήσει τη λογική της συνοδείας ελληνικών λαϊκών και παραδοσιακών τραγουδιών στο πιάνο.

Απελευθερώνει το μουσικό και τον βοηθάει να πάρει πρωτοβουλίες για την εκτέλεση τραγουδιών χωρίς μακροχρόνιες προετοιμασίες μελέτης και με την άνεση να μπορεί να παίζει πιάνο για διασκέδαση ανά πάσα στιγμή και περίπτωση.

Ένα βιβλίο με πληροφορίες για κάθε ελληνικό ρυθμό, με ασκήσεις προετοιμασίας για το αριστερό χέρι και συνηθισμένα μελωδικά μοτίβα για το δεξί χέρι που μπορούν να χρησιμοποιηθούν σα μελωδικά στολίδια ανάμεσα στη μελωδική γραμμή του τραγουδιστή.

Λίγα λόγια για τη συγγραφέα...

Η Χρυσάνθη Οικονομάκη γεννήθηκε στην Αθήνα το 1973. Προέρχεται από οικογένεια μουσικών και δασκάλων. Ξεκίνησε τις σπουδές της το 1983 και συνεχίζει να εκπαιδεύεται μέχρι σήμερα καθώς θεωρεί ότι η μουσική παιδεία είναι ανεξάντλητη.

Σπούδασε πιάνο, Ανώτερα θεωρητικά και τραγούδι (δύο χρόνια κλασικό & τρία χρόνια σύγχρονο τραγούδι). Κατέχει τα Πτυχία *Αρμονίας, Αντίστιξης, Φυγής και το Δίπλωμα Σύνθεσης*, ενώ το 2019 πήρε το *Grade 8 στο Jazz piano* από το Μουσικό Πανεπιστήμιο *Rock School* του εξωτερικού μέσω του *Ωδείου Σύγχρονης Κλασικής Μουσικής του Σπύρου Μάζη*.

Κατά την περίοδο των σπουδών της υπήρξε μέλος της επαγγελματικής χορωδίας *Fons Musicalis* λαμβάνοντας μέρος σε πολυάριθμες συναυλίες στο Μέγαρο Μουσικής, Παλλάς κ.α. με έργα γνωστών ελλήνων και ξένων συνθετών.

Υπήρξε επίσης μέλος σε επαγγελματικά ροκ & big band σχήματα ως τραγουδίστρια και πιανίστας συμμετέχοντας σε συναυλίες σε όλη την Ελλάδα.

Τραγούδησε και έπαιξε πιάνο επίσης για πολλά χρόνια ελαφριά και λαϊκή μουσική με μουσικά σχήματα στην Αθήνα και στην επαρχία.

Διδάσκει πιάνο, τραγούδι, θεωρητικά, Ανώτερα θεωρητικά, σύγχρονη σύνθεση και ενορχήστρωση. Ξεκίνησε να διδάσκει σε ηλικία 18 ετών. Η έφεσή της στη διδασκαλία επιβραβεύτηκε από μαθητές της που διέπρεψαν στο αντικείμενο, ενώ πολλοί έχουν ακολουθήσει τα βήματά της και είναι πλέον επαγγελματίες μουσικοί.

Έχουν εκδοθεί βιβλία της από τις Εκδόσεις Fagotto (*Παίζω και μαθαίνω τη Θεωρία της μουσικής*) ενώ από τις Εκδόσεις Cambia εκτός από το παρόν βιβλίο της κυκλοφορούν επίσης δύο βιβλία φωνητικής (*Vocal Exercises for Begginers Book 1 & 2* όπως και βιβλία με συνθέσεις της: *Dreams, Silent Night jazz version*)

Συνθέτει μουσική από την ηλικία των 16 ετών. Εργάστηκε 7 χρόνια ως μουσική επιμελήτρια και συνθέτης σε θιάσους της εταιρίας *Ελληνική Θεαμάτων* με κύρια συνεργασία στο θίασο της *Κάρμεν Ρουγγέρη*. Έχει συνθέσει μουσική για παραμύθια και για τον ποιητή *Θανάση Σάλτα*, τα οποία εμπεριέχονται στα βιβλία *“Το περιβόλι της Χαράς και της Λύπης”*, *“Φωνές στον Ελικώνα”*. Συνεργάστηκε 2 χρόνια με το περιοδικό *“Παράθυρο στην Εκπαίδευση”* για τη σύνθεση μουσικής και επιμέλεια των εκπαιδευτικών cd που εμπεριέχονται στο περιοδικό.



Έχει συνεργαστεί με το *Βιωματικό Σχολείο* για τη σύνθεση τραγουδιών που αφορούν διαδραστικές δραστηριότητες στα νηπιαγωγεία της Ελλάδας. Έχουν γίνει αρκετές συναυλίες με συνθέσεις της.

Το 2018 ξεκίνησε η συνεργασία της με την *Fm Records* όπου κυκλοφόρησε το πρώτο της άλμπουμ με συνθέσεις της "*Oblivion - Persephone's Trilogy Part I*" ενώ εντός του 2021 θα κυκλοφορήσει το δεύτερο άλμπουμ με τίτλο "*Phoenix - Persephone's Trilogy Part II*". Κινητήριος δύναμη στις συνθέσεις της είναι η έκφραση των συναισθημάτων της μέσα από μια διαρκή αναζήτηση για νέες φόρμες και μουσικούς συνδυασμούς. Έτσι η μουσική της παντρεύει τη σύνθετη λογική της μελωδικής γραμμής που βρίσκουμε στην κλασική μουσική, με σύγχρονη αρμονική εναρμόνιση και ρυθμικά μοτίβα.

Δημιουργός των Εκδόσεων *Cambria* το 2011, συνεχίζει να υποστηρίζει την ανάπτυξη της τέχνης ως Καλλιτεχνική Διευθύντρια των Εκδόσεων ενώ πλέον Εκδότης είναι ο Τσάκαλος Στρατής. Μια εξαιρετική συνεργασία που έχει ως αποτέλεσμα ποιοτικές εκδόσεις για όλους.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Σε ρυθμό Χασάπικο	9
Άσκηση προετοιμασίας 1	9
Άσκηση προετοιμασίας 2	10
Ασκήσεις για το αριστερό χέρι - Άσκηση 1	11
Άσκηση 2	13
Άσκηση 3-5	15
Ασκήσεις για το δεξί χέρι	16
Άσκηση 1, 2	17
Άσκηση 3,4	18
Άσκηση 5	19
Μουσικές φράσεις, γεμίσματα	20
Άσκηση 6	23
Πτώσεις	25
Άσκηση 7	26
Άλλα μελωδικά στολίδια	27
2. Χασαποσέρβικος, Σέρβικος χορός	28
Άσκηση 1	30
Άσκηση 2	31
3. Ζεϊμπέκικος, Απτάλικος χορός	33
Αριστερό χέρι, Άσκηση προετοιμασίας 1	35
Άσκηση 2	36
Δεξί χέρι, Απλή συνοδεία	38
Άσκηση προετοιμασίας 1	38
Άσκηση προετοιμασίας 2	39
Άσκηση προετοιμασίας 3	40
Ασκήσεις 4-6	41
Δεξί χέρι - Μελωδικά γεμίσματα	42
Άσκηση 1	43
Άσκηση 2,3	44
Πτώσεις	45
Ανάλυση σε αρπισμούς αριστερό - δεξί χέρι	45
3α. Απτάλικος χορός	46
Άσκηση	46
4. Τσιφτετέλι	47
Ασκήσεις 1, 2	48-49
Μελωδικά στολίδια	49
Άσκηση 1	50
Άσκηση 2	51

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

5. Μπαγιό ή Μπαγιόν	52
Άσκηση 1, 2	53
6. Νησιώτικος - Μπάλος	54
Άσκηση προετοιμασίας	56
Άσκηση 1	56
Άσκηση 2	57
7. Ρούμπα	57
Άσκηση 1	58
Άσκηση προετοιμασίας	59
Άσκηση 2, 3	59
8. Καρσιλαμάς, Καμηλιέριος	60
Άσκηση 1	62
Άσκηση 2	63
9. Λαϊκές μπαλάντες σε 3/4 και 6/8	63
Άσκηση 1	65
ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΙ ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΡΥΘΜΟΙ	66
10. Τσάμικος	66
Άσκηση 1	67
Άσκηση 2	68
11. Καλαματιανός	68
Άσκηση 1, 2	69
12. Μεικτοί ρυθμοί	70
5/8 Άσκηση	70
7/8	71
8/8	71
Άσκηση 1	72
9/8	72
Άσκηση 1	73
Μεικτοί ρυθμοί και εναλλαγές ρυθμικής αγωγής μέσα στα τραγούδια	74
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΓΡΑΦΗ	75
Επίλογος	77

1. Σε ρυθμό Χασάπικο

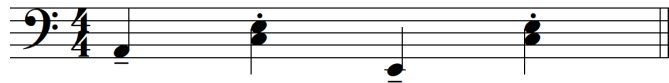
Το Χασάπικο ή Χασάπικος είναι χορός που προέρχεται από τη Μακεδονία και την Κωνσταντινούπολη. Βρίσκουμε τις ρίζες του στη βυζαντινή περίοδο. Ήταν πολεμικός χορός (χορογραφία που μιμείται μάχη με όπλα και σπαθιά) ενώ η ονομασία του είναι τούρκικης προέλευσης (kasar= κρεοπώλης). Χορεύεται σε ευθεία γραμμή, κυρίως από άνδρες αν και πλέον Χασάπικο χορεύουν και οι γυναίκες.

Ρυθμική αγωγή

Ο Χασάπικος είναι αργός ρυθμός σε 4/4.

Η πρώτη και η τρίτη κίνηση είναι υπογραμμισμένες (*marcato*) ενώ η δεύτερη και η τέταρτη κίνηση είναι κοφτές (*staccato*).

Παράδειγμα 1



Είναι πολύ σημαντικό να ακολουθήσεις την παραπάνω οδηγία στην εκτέλεση του Χασάπικου, καθώς εάν το αριστερό χέρι δεν δίνει έμφαση στις κινήσεις του μέτρου όπως είναι το ζητούμενο, τότε είσαι εκτός ύφους, ενώ «πετάς έξω» τους χορευτές που βασιζονται τα βήματά τους πάνω στις υπογραμμισμένες και κοφτές νότες που δίνουν τον παλμό.

Πολύ σημαντικό επίσης είναι να υπάρχει σταθερότητα στο tempo, όπως επίσης να μη διακόπτεις τη ροή του παιχνιδιού σου ακόμα και αν κάνεις κάποιο λάθος στην αρμονία ή στη μελωδία.

Άσκηση προετοιμασίας 1

Στην παραπάνω άσκηση παρατηρείς ότι στα ισχυρά μέρη του μέτρου το αριστερό χέρι παίζει κατά βάση την 1^η και 5^η νότα της συγχορδίας. Ανάλογα με το επίπεδο γνώσεων του εκτελεστή, στα ισχυρά μέρη του μέτρου μπορείς να παίζεις και σε συγχορδίες οκτάβας, ενώ στα ασθενή μέρη του μέτρου μπορείς να παίζεις συγχορδικά όπως επιθυμείς.